

Unikátní vyšetření prsu zobrazovací metodou

Vyšetřováním prsu magnetickou rezonancí se Klinika zobrazovacích metod (KZM) ve FN Plzeň Lochotín zabývá již dvacet let a nyní se zařadila mezi pracoviště světové úrovně. Jako jedni z prvních na světě používají lékaři této kliniky k vyšetření prsu na třiteslové magnetické rezonanci novou osmnáctikanálovou prsní cívkou, jejíž předností vysvětluje zástupce přednosty prof. MUDr. Jiří Ferda, Ph.D.

„Cívka je konstruována jako přijímací anténa změn signálu, které dávají informace o složení vyšetřované tkáně. Nová cívka je zcela ojedinělým zařízením, které je složeno z osmnácti přijímačů s osmnácti zesilovači. Zatímco dříve se používal přístroj se silou pole 1,5 Tesla a cívkou se čtyřmi přijímacími kanály, dnes se kombinací použití magnetického pole o síle

Na fotografii je zobrazen malý nádor levého prsu (v kroužku), tmavý odstín nádorové tkáně na barevné mapě prokazuje maligní povahu nádoru.

3 Tesla a osmnáctikanálové cívkou mimořádně zvýší prostorové i kontrastní rozlišení.“ Tato nová technika dovolí lépe odlišit nádorovou tkáň od nenádorových postižení, posoudit dokonce i stupeň agresivity nádorů a dále významně zlepšit hodnocení mizných uzlin v podpaží. Lékaři provádějí nyní i spektroskopii pro posouzení látkové

výměny, difúzní vážení po hodnocení mikrostruktury nádorové tkáně nebo nový způsob dynamického zobrazení prokrvení nádoru. Tato funkční vyšetření přispívají k poznání chování nádorové tkáně a dovolují tak zvolit optimální techniku chirurgického výkonu u karcinomu prsu. Zároveň pomáhají aktivně vyhledávat vznikající rakovinu

u žen s vrozenými genetickými predispozicemi ke vzniku karcinomu prsu, nositelkami tzv. BRCA genu. „Porovnání s operačními a histologickými nálezy u žen, které již podstoupily na základě nového vyšetření operaci, ukazují, že nám nové postupy pomáhají v rozpoznání velmi malých nádorů a také k odlišení tkání, které nejsou nádorové povahy, a to s výrazně vyšší přesností a úspěšností než tomu bylo na 1,5 teslové rezonanci,“ konstatuje profesor Jiří Ferda, primář KZM. Klinika zobrazovacích metod FN Plzeň na Lochotíně je jediným pracovištěm v České republice, které poskytuje všechny nejmodernější zobrazovací metody onemocnění prsu v současnosti a v květnu k nim přibude i vyšetřování pomocí nového hybridního přístroje PET/MRI.

Zpáteční lístek mikrochirurga Michala Janeka

Když před třiceti léty nastoupil do funkce nový mladý primář očního oddělení Klatovské nemocnice, tehdy šestatřicetiletý MUDr. Michal Janek, nikdo asi netušil, jaký pohyb na trase Domažlice – Klatovy a Plzeň – Klatovy způsobí. Málokdo měl povědomí o tom, že nový primář je průkopníkem zcela revoluční metody ambulantního odstraňování šedého zákalu fakoemulzifikací. Upřímně řečeno: i kdyby tohle běžný smrtelník věděl, asi by si pod tímto pojmem nedokázal nic revolučního představit. Výsledky Janekových operací však záhy i laika přesvědčily, že kdysi velice obtížná operace se dá novou metodou provést ambulantně a během několika minut. Informace se díky spokojeným pacientům šířily, a tak záhy začali do Klatov dojíždět pacienti „ze spádových“ Domažlic i „z nespádové“ Plzně.

Nebylo divu, že po třináctiletém úspěšném operování v Klatovech přišla nabídka od rychle expandující soukromé oční kliniky OFTA v Plzni, v níž MUDr. Janek během dvanáctiletého působení v roli primáře postupně vybudoval odbornou veřejností a hlavně pacienty uznávané a vyhledávané Centrum mikrochirurgie oka. Do Plzně však denně nedojížděl pouze zručný operátor se svým týmem, ale i jeho pacienti z Domažlic a Klatovska. S přibývajícím rokem získával na věhlasu nejen odborně (stal se prvním ze dvou držitelů nejvyššího mikrochirurgického ocenění – Ceny prof. Vanýska), ale i společenským: 9 let působí ve funkci klatovského radního, tři roky strávil jako poslanec PČR, šest let je externím pedagogem Vyšší zdravotnické školy v Plzni.

Díky úspěchu v parlamentních volbách musel svoji činnost v plzeňské Očtě ukončit. Svůj obor však neopustil ani v Praze a v době výkonu poslaneckého mandátu alespoň jednou týdně operoval a dodnes operuje v renomovaném Očním centru Praha. Nejedná se však

o jeho jedinou současnou činnost. Občany Klatov byl v nedávných komunálních volbách znovu katapultován do funkce radního, i nadále je externím pedagogem na Vyšší zdravotnické škole v Plzni. Překvapilo nás, když jsme se dozvěděli, že v letošním roce operuje MUDr. Janek opět i v Klatovské nemocnici. A protože tato informace nezajímá pouze nás, ale i naše čtenáře, požádali jsme mikrochirurga Michala Janeka o rozhovor:

■ **Co je pravdy na tom, že jste se stal posilou očního oddělení Klatovské nemocnice?**

Já myslím, že není třeba volit silná slova. V mém případě bych namísto slova „posila“ uvedl daleko pravdivější termín „výpomoc“. Personální situace na oddělení dospěla k tomu, že jsem byl vedením klatovské nemocnice a primářkou očního oddělení MUDr. Löffelmanovou osloven, zda bych mohl v Klatovské nemocnici operovat. Přiznávám, že jsem nepřemýšlel ani půl minuty...

■ **Ale musel jste si to nějak zdůvodnit, probrat...**

Hodně mi napomohla vůle primářky Markéty Löffelmannové. A důvod? První zkušenosti získávala za mého působení v Klatovech, byla u toho, když se začínalo s moderními opera-

čními metodami, a již tehdy samostatně operovala. Klatovské oční oddělení sleduji vlastně po celý život a mám radost z jeho současné odborné úrovně a výborných výsledků. Ty jsou podloženy nejen profesionalitou operátorů, ale i vynikajícím přístrojovým

MUDr. Michal Janek při operaci šedého zákalu.

vybavením operačních sálů i ambulančí v nové nemocniční budově. V neposlední řadě se vracím do kolektivu, který není mojí úplnou neznámou.

■ **Proč jste vůbec vstupem do poslaneckých lavic Parlamentu opouštěl obor?**

Vlastní práci jsem prakticky nikdy neopustil. Jen co jsem se v Parlamentu zorientoval, začal jsem jednou týdně operovat v Praze. Do velké politiky jsem vstoupil především proto, že jsem chtěl být nápomocen svými zkušenostmi, názory, připomínkami při komponování programu zdravotnictví v naší republice, samozřejmě, že s akcentem na obor, kterému rozumím – tedy na oftalmologii. Zdálo se mi, že jako lékař mohu pacientovi pomoci pouze omezeně – v rámci zákonů tohoto státu. Upřímně řečeno –

nezdály se mi ve všem ideální. S odstupem času vidím, jak naivní jsem měl představy. V Poslanecké sněmovně je logika nahrazena stranickou kázní, ta je vázána programy jednotlivých stran a na odborný názor jednotlivce je vymezeno opravdu příliš málo prostoru. Nicméně názor si udržuji pořád stejný: v současné legislativě jsou znevýhodňováni lidé, kteří chtějí pečovat o své zdraví. Což je nelogické: dovolenou si může zaplatit každý takovou, na jakou má peníze, s jídlem je to podobné. Do Prahy dojedeme stejně společlivě všichni, ať už někdo Felicií a druhý Mercedesem, ale péči o zdraví budeme mít všichni pěkně stejnou. Jak člověk neukázněný, který si zdraví poškozuje cigaretami, alkoholem, drogami, tak i ten, kdo je ochoten do vlastního zdraví investovat? Případá vám to logické?!

■ **Moc ne... Všechno se asi nedá chápat prostou logikou: proč by třeba primář, kterému bylo před nedávnem uděleno doživotní čestné členství v České oftalmologické společnosti za celoživotní zásluhy o rozvoj oftalmologie v České republice, odešel operovat do regionální nemocnice?**

Třeba proto, že – ač bydlím po celou dobu v Klatovech – se mu pracovním po nich stýskalo. I to byl důvod, proč jsem se začal věnovat komunální politice. Chtěl jsem být „víc v Klatovech“. Svoji roli hraje i to, že se vracím do prostředí, které důvěrně znám. Ze se setkávám se známými lidmi. Že jsou zde nově vybavené operační sály. Víte – já už při svém pracovním odchodu z Klatov jsem si u pomyslné pokladny řekl o zpáteční lístek. (nc)